

Convenția multilaterală MLI a început să producă efecte – ce avem de făcut?

Autor: Alex Milcev, liderul departamentului de Asistență fiscală și juridică, EY România

Convenția multilaterală pentru punerea în aplicare a măsurilor legate de tratatele fiscale în vederea prevenirii erodării bazei de impozitare și a transferului profiturilor – MLI – reprezintă un instrument juridic creat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și de G20. Scopul acesteia este de a implementa într-un mod rapid o serie de măsuri în tratatele fiscale (fără a fi nevoie de negocieri bilaterale), pentru a actualiza regulile fiscale și a reduce șansele de evitare/reducere a impozitelor.

MLI produce efecte, însă, în cazul în care ambele state contractante au ratificat MLI și fiecare stat contractant a inclus celălalt stat în lista de acorduri fiscale vizate de MLI, doar atunci când există o concordanță în privința modificărilor ratificate de cele două state (ambele jurisdicții optează pentru aceleași opțiuni), iar dispozițiile adoptate din MLI vor prevala asupra textului din tratat. Există însă și câteva excepții de la nevoia de a avea opțiuni simetrice, în ceea ce privește variantele referitoare la metodele de eliminare a dublei impuneri din care țările pot alege, precum și în ceea ce privește textul referitor la prevenirea utilizării abuzive a tratatelor.

Întrucât un număr semnificativ de tratate este vizat de modificările aduse prin MLI (România a inclus 87 de tratate în lista celor vizate de MLI, iar țara noastră, la rândul ei, a fost inclusă de 67 de state pe listele lor), recomandarea noastră este să se acorde o mare atenție modificărilor aduse

prin acest instrument. Este necesară o atenție sporită și o analiză amănunțită pentru a putea observa din timp impactul și pentru a vă asigura că toate obligațiile fiscale pe care le aveți sunt îndeplinite, ca urmare a modificărilor aduse prin acest instrument.

Pentru a veni în ajutorul contribuabililor, pe website-ul ANAF au fost publicate recent textele sintetizate pentru un număr de 55 de acorduri bilaterale, așa cum au fost ele modificate de MLI. Cu toate acestea, citirea acordurilor modificate, chiar și în această formă, se poate dovedi greoaie.

Opțiunile pe care le-a comunicat România cu ocazia ratificării instrumentului MLI au venit și cu unele surprize. Dintre acestea, amintim faptul că România putea opta pentru introducerea în acordurile sale a regulii privind taxarea veniturilor obținute de nerezidenți din înstrăinarea acțiunilor sau a drepturilor deținute în entități a căror valoare este reprezentată în principal de proprietăți imobiliare.

Potrivit acestei opțiuni, dacă o societate înstrăinează acțiuni într-o altă companie și mai mult de o anumită parte din valoarea acestor acțiuni sau drepturi provine din bunuri imobiliare (de regulă, într-un procent de peste 50%), atunci țara în care se situează proprietățile imobiliare poate avea dreptul de a taxa. În mod normal, țara respectivă nu ar avea acest drept, dacă tratatul nu ar conține această clauză.

România nu a optat pentru modificarea tratatelor vizate în acest sens, prin urmare deocamdată nimic nu se modifică pe această speță. Amintim însă că, deși pentru moment nu vor apărea clauze suplimentare de acest gen în acordurile pe care România le are, există deja tratate ce prevedeau asemenea reguli chiar și dinainte de MLI.

Instrumentul multilateral introduce și o serie de măsuri destinate să combată problemele generate de un tratament

neuniform în jurisdicțiile semnatare cauzate de entități cu dublă rezidență sau entități transparente.

MLI propunea modificări pe care România a optat să le preia în ceea ce privește regula de departajare pentru rezidența entităților (altele decât persoanele fizice). Cu toate acestea, având în vedere nevoia de simetrie, e important de menționat că sunt foarte puține state care au optat pentru o poziție ca cea a României, astfel că, de fapt, puține acorduri vor fi modificate.

O zonă ce vine cu mai multe ajustări ale tratatelor are legătură cu tranzacțiile în care sunt implicate entități transparente. Astfel, în măsura în care știți că aveți tranzacții cu astfel de entități, vă sugerăm să verificați dacă în tratatul aplicabil dumneavoastră au intervenit modificări în acest sens. MLI produce deja efecte, de la 1 ianuarie 2024, în privința impozitării veniturilor obținute de nerezidenți, care se calculează și se rețin la sursă.

MLI poate fi definit, în cele din urmă, ca fiind un coș de opțiuni de prevederi fiscale, prestabilit, din care fiecare țară are dreptul să aleagă opțiunile pe care să le aplice într-un tratat cu un alt stat. Astfel că, va fi necesară o analiză atentă a fiecărei tranzacții desfășurate cu nerezidenții care ar intra sub incidența unui acord fiscal, tocmai pentru a identifica potențialele modificări aduse prin instrumentul multilateral.

Trebuie menționat însă că statele pot reveni oricând asupra opțiunilor, astfel că tabloul se poate schimba în orice moment. Prin urmare, recomandăm ca, periodic, să fie analizate tranzacțiile cu nerezidenții pentru a observa la timp aceste schimbări. Vor fi evitate, astfel, situațiile neplăcute, ca urmare a modificărilor în configurația instrumentului MLI și, evident, implicațiile neplăcute ce decurg din necunoașterea acestora.